

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/21/2026
Identifikačné číslo spisu: 4419011063
Dátum vydania rozhodnutia: 07.05.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:4419011063.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Štífta a Mgr. Michala Polláka v trestnej veci obvineného G. Z. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 7. mája 2026 v Bratislave dovolanie obvineného G. Z. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Adama Puškára proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 8. februára 2023, sp. zn. 2To/84/2022, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného G. Z. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky (ďalej tiež „okresný súd“) rozsudkom z 10. augusta 2022, sp. zn. 4T/132/2019, uznal obvineného G. Z. za vinného pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tam uvedenom skutkovom základe.

Za to súd obvinenému uložil podľa § 200 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., pri nezistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zák. ani priťažujúcej okolnosti podľa § 37 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu podal obvinený G. Z. v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“) rozhodol uznesením z 8. februára 2023, sp. zn. 2To/84/2022, tak, že odvolanie obvineného postupom podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) uznesením z 22. novembra 2023, sp. zn. 5Tdo/75/2023, dovolanie obvineného podané proti uzneseniu krajského súdu z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Tr. por. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený opätovne dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., a ktoré najvyšší súd uznesením zo 14. mája 2025, sp. zn. 3Tdo/3/2025 podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Dňa 12. januára 2026 bolo okresnému súdu doručené vlastnoručne spísané podanie obvineného označené ako „Návrh na podanie dovolania - § 371 ods. 1 Tr. por.“, v ktorom obvinený uviedol, že dovolanie odôvodní prostredníctvom ustanoveného obhajcu. Následne bol G. Z. st. na podanie dovolania a zastupovanie obvineného v dovolacom konaní splnomocnený obhajca Mgr. Adam Puškár, prostredníctvom ktorého obvinený podal dňa 19. januára 2026 kvalifikované písomné dovolanie spĺňajúce všetky náležitosti predpokladané ustanoveniami § 372 a nasl. Tr. por., v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Tr. por., a síce:

- zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu;
- rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

V odôvodnení podaného dovolania obvinený v intenciách uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. namietal, že nakoľko orgány činné v trestnom konaní vykonali jediný výsluch maloletej poškodenej 4. januára 2018 neopakovateľným spôsobom, pričom o tomto úkone nebol vopred upovedomený on, ani jeho obhajca, bol zbavený možnosti klásť maloletej poškodenej otázky osobne, prípadne pomocou účasti obhajcu a konfrontovať jej tvrdenia. S poukazom na rozhodnutie najvyššieho súdu z 19. februára 2025, sp. zn. 1Tdo/70/2024 uviedol, že maloletá poškodená mala v čase výsluchu 15 a pol roka, a preto v rámci kontradiktórnosti výsluchu a zachovania práva na obhajobu bolo možné a potrebné realizovať tento úkon strpením prítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu.

Čo sa týka naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., obvinený namietal, že jediný výsluch maloletej poškodenej bol vykonaný bez riadneho poučenia o možnosti odopretia výpovede, a preto nemôže byť zákonným podkladom pre rozhodnutie súdu. Hoci je v zápisnici o výsluchu maloletej poškodenej zo 4. januára 2018 uvedené, že poškodená výslovne vyhlásila, že právo na odmietnutie výpovede nevyužíva, vypovedať chce a bude, z obrazovo-zvukového záznamu jednoznačne vyplýva, že poškodená sa výslovne nevyjadřila, či právo odoprieť vypovedať využíva alebo nie.

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby najvyšší súd:

- podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Nitre z 8. februára 2023, sp. zn. 2To/84/2022 a konaním ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 319 Tr. por., § 2 ods. 1, ods. 7, ods. 9, ods. 12, ods. 14 Tr. por. a § 200 ods. 1. ods. 2 písm. b) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák., a to v neprospech obvineného G. Z.,
- podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre z 8. februára 2023, sp. zn. 2To/84/2022, ako aj rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 10. augusta 2022, sp. zn. 4T/132/2019, a zároveň podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,
- podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Nové Zámky, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol,
- podľa § 380 ods. 2 Tr. por. obvinenému zrušil trest odňatia slobody uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky z 10. augusta 2022, sp. zn. 4T/132/2019 a zároveň rozhodol, že obvineného do väzby neberie.

Obvinený podané dovolanie doplnil vlastnoručne spísaným podaním z 2. februára 2026, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., a síce, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. V intenciách uplatneného dôvodu dovolania namietal, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 6. apríla 2023, sp. zn. 1T/19/2022 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 10. augusta 2022, sp. zn. 4T/132/2019 v časti výroku o treste a pri uložení súhrnného trestu a zrušení výroku o treste v skoršom rozsudku strácajú platnosť aj všetky rozhodnutia, ktoré obsahovo nadväzujú na zrušený výrok o treste a jeho zrušením stratili podklad, teda aj uznesenie Krajského súdu v Nitre z 8.

februára 2023, sp. zn. 2To/84/2022.

Obvinený následne podané dovolanie opäť doplnil vlastnoručne spísaným podaním z 27. februára 2026, v ktorom v podstate zopakoval svoju celú vyššie uvedenú dovolaciu argumentáciu.

K dovolaniu obvineného G. Z. sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Zámky (ďalej tiež „prokurátor“) podaním z 24. februára 2026 konštatujúc nenaplnenie obvineným uplatnených dovolacích dôvodov. Mal za to, že súdy sa pri svojom rozhodovaní nedopustili žiadnych hmotnoprávných ani procesných chýb. K argumentácii obvineného týkajúcej sa dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. prokurátor uviedol, že okresný súd postupoval procesne správne, pričom v rámci vykonania dôkazu prehrania obrazovo-zvukového záznamu z výsluchu maloletej poškodenej mohla obhajoba napádať nesplnenie zákonných podmienok na vykonanie takéhoto dôkazu, čo sa však, ako to vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 23. marca 2022, nestalo. Obhajca i obvinený napádali len obsahovú stránku výpovede poškodenej, a nie splnenie formálnych podmienok pre prehranie obrazovo-zvukového záznamu z výsluchu maloletej poškodenej z prípravného konania. Zároveň obvinený mal tiež možnosť tieto skutočnosti namietat i v odvolaní, resp. v rámci odvolacieho konania pred krajským súdom, čo však neučinil. Prokurátor zároveň zastával názor, že okresný súd správne vyhodnotil charakter osoby maloletej poškodenej ako obzvlášť zraniteľnej obeť v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a preto správne postupoval, keď ju na hlavnom pojednávaní opätovne nevypočul, ale postupom podľa § 270 ods. 2 Tr. por. prehral obrazovo-zvukový záznam o jej skoršej výpovedi z prípravného konania i bez podmienok podľa § 263 Tr. por., nakoľko ustanovenie § 135 ods. 2 Tr. por. per analogiam takýto postup v prípade poškodeného, ktorý je obzvlášť zraniteľnou obeťou, pripúšťa. Pokiaľ ide o obvineným namietané nevykonanie navrhnutých dôkazov, prokurátor uviedol, že takúto námietku nemožno úspešne podať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Mal za to, že okresný súd sa dôkaznými návrhmi obvineného zaoberal a z dôvodu, že ich vykonanie nepovažoval za potrebné tieto uznesením odmietol. Súd odmietol vykonať dôkaz navrhnutý obhajobou spočívajúci vo výsluchu maloletej poškodenej z toho dôvodu, že takýto výsluch by mohol u nej vyvolať negatívne spomienky a tiež aj znalec sa vyjadril v tom smere, že takýto výsluch neodporúča opakovať. Navyiac súd považoval vykonaný výsluch, ktorý bol zachytený na kamere, ako vykonaný v súlade so zákonom.

K dovolacej argumentácii ohľadne dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. prokurátor uviedol, že výsluch maloletej poškodenej bol vykonaný zákonným spôsobom, bol vedený primerane veku a intelektovej vyspelosti vtedy ešte maloletej poškodenej v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, najmä s ustanovením § 135 Tr. por. Vyjadrenia maloletej poškodenej sú podrobne zaznamenané v zápisnici o jej výsluchu, ktorú aj podpísala, vrátane jej vyjadrenia k poučeniu podľa § 130 ods. 1, ods. 2 Tr. por. Zároveň uviedol, že maloletá poškodená nebola v takom postavení k obvinenému, aby mohla odmietnuť vypovedať. Opakovane zdôraznil, že okresný súd postupoval procesne správne, pričom v rámci vykonania dôkazu prehrania obrazovo-zvukového záznamu z výsluchu maloletej poškodenej, mohla obhajoba napádať nesplnenie zákonných podmienok pre vykonanie takéhoto dôkazu, čo sa však, ako to vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 23. marca 2022 nestalo a obhajca i obvinený napádali len obsahovú stránku výpovede poškodenej, a nie splnenie formálnych podmienok pre prehranie obrazovo-zvukového záznamu z výsluchu maloletej poškodenej z prípravného konania. Zároveň obvinený mal tiež možnosť tieto skutočnosti namietat i v odvolaní, resp. v rámci odvolacieho konania pred krajským súdom, čo však neučinil. Okresný súd postupoval pri rozhodovaní o výsluchu poškodenej s prihliadnutím na jednotlivé ustanovenia zákona č. 247/2017 Z. z. a nevykonanie výsluchu riadne zdôvodnil v napadnutom rozsudku. Postup okresného súdu pri vykonávaní dôkazov bol zákonný a všetky dôkazy boli vykonané zákonne.

Napokon k nenaplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. prokurátor uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 6. apríla 2023, sp. zn. 1T/19/2022 bol síce zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 4T/130/2019 (správne 4T/132/2019 - pozn. najvyššieho súdu), čo však žiadnym spôsobom nemá vplyv na rozhodnutie o uznaní viny obvineného

pre tento skutok, nakoľko rozhodnutie o vine obsahovo nenadväzuje na výrok o treste. Trestný zákon stanovuje pri zločine sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 rozpätie trestnej sadzby na sedem až pätnásť rokov, teda uložený trest za tento prejednávany skutok vo výmere 7 rokov je v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a ničím nebolo preukázané, že by bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo, že by bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby najvyšší súd na neverejnom zasadnutí, bez preskúmania veci, uznesením podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol, pretože je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h) Tr. por.

Spisový materiál bol predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní 20. marca 2026 a vec napadla na rozhodnutie do senátu 5T, ktorý podľa Rozvrhu práce Najvyššieho súdu SR na rok 2026 v tom čase účinnom rozhoduje v zložení JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a Mgr. Michal Pollák.

Po predložení veci najvyšší súd ako súd dovolací [§ 377 Tr. por.] predbežne preskúmal dovolanie obvineného spolu s predloženým spisovým materiálom a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov [§ 372 ods. 1 Tr. por.], prostredníctvom obhajcu [§ 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote [§ 370 ods. 1 Tr. por.], na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať [§ 370 ods. 3 Tr. por.] a spĺňa aj nevyhnutné obsahové náležitosti [§ 374 Tr. por.]. Zároveň, ale najvyšší súd zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom najvyšší súd pripomína, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd, a nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať v intenciách Trestného poriadku len odvolací súd [§ 322 ods. 3 Tr. por., § 326 ods. 5 Tr. por.]. Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený eo ipso prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže dovolací súd vykonať dokazovanie len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinény podľa § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [R 7/2011].

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. považuje najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť, čo v rámci svojej rozhodovacej činnosti notoricky opakuje, a síce pre naplnenie

tohto dovolacieho dôvodu je nevyhnutné, ako aj napokon zo samotnej dikcie Trestného poriadku vyplýva, aby zistené porušenie práva na obhajobu bolo zásadné. Inými slovami povedané, nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu, resp. porušenie práva obvineného na obhajobu s akoukoľvek intenzitou, zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Pri samotnom posudzovaní, či v konkrétnom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétneho prípadu a tieto individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach, vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Zásadné porušenie práva na obhajobu, podmieňujúce naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., však nemožno odvíjať od iného hodnotenia dôkazov obvineným v porovnaní s tým, ako to vo veci vykonali príslušné súdy, ktorých skutkové zistenia a závery sú pre dovolací súd záväzné (nepreskúmateľné). Porušenie práva na obhajobu nemôže byť odôvodnené tým, že súdy, vychádzajúc zo zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., vyhodnotili dôkazy odlišným spôsobom, ako je predstava obvineného.

Obvinený prípustnosť dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. odôvodnil skutočnosťou, že o jedinom výsluchu maloletej poškodenej 4. januára 2018 nebol vopred upovedomený ani on, ani jeho obhajca, čím bol zbavený možnosti klásť maloletej poškodenej otázky osobne, prípadne prostredníctvom obhajcu a konfrontovať jej tvrdenia. K uvedenej námietke najvyšší súd uvádza, že výsluch maloletej poškodenej sa uskutočnil v prípravnom konaní pred vznesením obvinenia obvinenému, pričom procesné práva obvineného, vrátane jeho práva na účasť na úkonoch trestného konania, vznikajú až momentom vznesenia obvinenia. Z uvedeného dôvodu orgány činné v trestnom konaní neboli povinné obvineného - v tom čase v procesnom postavení podozrivého - o tomto úkone upovedomiť a umožniť mu účasť na predmetnom výsluchu. Najvyšší súd zároveň dodáva, že táto námietka obvineného nebola uplatnená najneskôr v odvolacom konaní, a preto ju v súlade s § 371 ods. 4 Tr. por. nemožno použiť.

Vzhľadom na uvedené musel najvyšší súd konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nebol naplnený.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukážu takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a to aj so zreteľom na skutočnosť, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší proti Holansku, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Najvyšší súd dopĺňa, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., a síce „rozhodnutie je

založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“ a jeho zrkadlové znenie - „rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré boli súdom vykonané nezákonným spôsobom“, nemožno vykladať v rozpore s jeho logickým i materiálnym významom a účelom (je založené na dôkazoch) tak, že pôjde o prípady, keď súd dôkaz nevykonával. Súd nie je povinný vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhli a tiež nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale súd ich nepovažuje za rozhodné a dôležité pre spravodlivé rozhodnutie [§ 272 ods. 3 Tr. por., § 2 ods. 10 Tr. por., § 2 ods. 11 Tr. por.], a napokon súd nemusí vykonať ani tie dôkazy, ktoré strany síce navrhli, ale „neskoro“ [§ 240 ods. 3 veta druhá Tr. por.], alebo neprejavili reálnu snahu o ich vykonanie [§ 240 ods. 4 veta tretia Tr. por.].

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže byť naplnený len vtedy, ak súd vykonával dôkazy nezákonným spôsobom, tzn. že pri ich vykonávaní (ale aj získaní v prípravnom konaní) bol porušený zákon. Preto platí, že nevykonanie dôkazu súdom nie je možné považovať za okolnosť odôvodňujúcu existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., nakoľko iba opačný postup súdu - vykonanie dôkazu nezákonným spôsobom - môže naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. Nevykonanie (svojoľné), pre spravodlivé rozhodnutie dôležitého, významného či rozhodného dôkazu súdom, môže však byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Tr. por.

V rámci dovolaní iniciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

K otázke nezákonnosti výsluchu maloletej poškodenej v prípravnom konaní z dôvodu absencie riadneho poučenia o možnosti odopretia výpovede, ktorú obvinený subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., najvyšší súd, rovnako ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí z 22. novembra 2023, sp. zn. 5 Tdo 75/2023, upriamuje pozornosť obhajoby na konštrukciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., ktorý opodstatňuje podanie dovolania v prípade, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Uvedenému dovolaciemu dôvodu preto zodpovedá procesné pochybenie súdu pri vykonávaní dôkazov, a to primárne okresným súdom na hlavnom pojednávaní, ktoré z hľadiska dokazovania tvorí ťažisko trestného konania. Najvyšší súd uvádza, že v rámci vykonania dôkazu - prečítania zápisnice o výsluchu maloletej poškodenej z prípravného konania a oboznámenia zvukovo-obrazového záznamu na CD nosiči (ktorý postup bol zákonný, čo skonštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo 7. mája 2024, sp. zn. IV. ÚS 221/2024, ktorým odmietol ústavnú sťažnosť obvineného proti vyššie uvedenému uzneseniu najvyššieho súdu), obhajoba nenapadla nesplnenie zákonných podmienok pre vykonanie takéhoto dôkazu, obhajca i obvinený napádali len obsahovú stránku výpovede poškodenej, a nie (ne)splnenie formálnych podmienok pre prehratie obrazovo-zvukového záznamu z výsluchu maloletej poškodenej z prípravného konania - t. j. či tento výsluch bol vykonaný zodpovedajúc zákonným požiadavkám po zákonom poučení maloletej poškodenej o možnosti odopretia výpovede. Obvinený mal tiež možnosť tieto skutočnosti namietať i v odvolaní, resp. v rámci odvolacieho konania pred krajským súdom, čo však neučinil. S poukazom na ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por. preto ako dôvod dovolania nemožno použiť ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. s poukazom na údajnú absenciu riadneho poučenia maloletej poškodenej o možnosti odopretia výpovede pred jej výsluchom v prípravnom konaní, nakoľko táto okolnosť bola obvinenému známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

V prípade dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. sa vyžaduje zistenie, aby bol trest uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. Obvinený naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. odôvodnil tým, že okresný súd uložením súhrnného trestu rozsudkom zo 6. apríla 2023, sp. zn. 1T/19/2022 zrušil výrok o treste uložený rozsudkom z 10. augusta 2022, sp. zn. 4T/132/2019 a tým

stratili platnosť aj všetky rozhodnutia, ktoré obsahovo nadväzujú na zrušený výrok o treste a jeho zrušením stratili podklad, teda aj uznesenie Krajského súdu v Nitre z 8. februára 2023, sp. zn. 2To/84/2022.

Najvyšší súd sa v prípade uvedenej námietky stotožňuje s názorom prokurátora, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky zo 6. apríla 2023, sp. zn. 1T/19/2022 bol síce zrušený výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 4T/132/2019, čo však žiadnym spôsobom nemá vplyv na výrok o vine obvineného pre tento skutok, nakoľko výrok o vine obsahovo nenadväzuje na výrok o treste. Výrok o vine zostáva uložením súhrnného trestu nedotknutý.

V prejednávanej veci bol obvinenému uložený trest odňatia slobody podľa § 200 ods. 2 Tr. zák. (podľa ktorého je možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov až pätnásť rokov) s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., pričom obvinenému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, čiže obvinenému bol uložený jednak zákonom prípustný druh trestu, jednak v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe.

Najvyšší súd preto uzatvára, že touto dovolacou námietkou nebol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

Na základe vyššie uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľom uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. h) Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania vecí, postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Rozhodnuté bolo pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.